

TEKI ŹRÓDŁOWE

Obraz stanu wojennego
w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Teki źródłowe

Muzeum Historyczne w Lubinie

Obraz stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Prezentujemy Państwu teleksy, jakie wysyłano z Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Legnicy (KW PZPR) do Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej (KC PZPR). Opieramy się na zachowanych materiałach zdeponowanych w Archiwum Państwowym we Wrocławiu, Oddział Legnica (AP Legnica). Numeracja wskazuje, iż nie wszystkie teleksy się zachowały. Podczas prac edytorskich ujednoliciliśmy pisownię, w tym znaki interpunkcyjne. Aparat naukowy służy do dalszych prac poznawczych związanych z życiem codziennym w Zagłębiu Miedziowym, a także ma za zadanie ułatwić odbiór dokumentu.

1982, wrzesień 8 Teleks nr 422

*AP Legnica, KW PZPR, sygn. 753
maszynopis*

W dniu wczorajszym – jak już informowaliśmy – członek Biura Politycznego, sekretarz KC PZPR tow. Józef Czyrek spotkał się z czołowym aktywnym polityczno-gospodarczym województwa legnickiego. Spotkanie przebiegało w szczerym partyjnym klimacie.

Wśród pytań skierowanych do sekretarza KC znalazła się m.in. kwestia ustawy o zwalczaniu pasożytnictwa społecznego. Wskazywano na potrzebę podjęcia przez rząd bardziej energicznych działań na rzecz usuwania z naszego prawa anomalii i przystosowania go do aktualnych potrzeb. Dużo miejsca w dyskusji poświęcano problemowi stosunków państwo-kościół, wskazując, że porozumienie jest jednym z elementów tworzenia warunków poprawy sytuacji społeczno-politycznej w kraju. Jednocześnie podkreślano, iż działanie wielu duchownych godzi w ład i porządek, podrywa autorytet i wiarygodność władzy. Pytano dlaczego tej grupie ludzi wszystko uchodzi bezkarnie, są poza prawem, mimo iż są przecież obywatelami naszego kraju. Krytycznie wypowiedziano się o propagandzie, zwłaszcza telewizyjnej, która nieświadomie (lub z pełną premedytacją) nadaje audycje o podtekstach politycznych, które drażnią, a nie uspokajają społeczeństwo. Jako przykład podawano projekcję filmu o mafii sycylijskiej w okresie, kiedy w kraju młodzież wiodła prym w zamieszkach ulicznych. Stwierdzano, że w określonej sytuacji tego typu filmy pełnią rolę instruktażu dla potencjalnych przestępców. Dużo miejsca we wczorajszej dyskusji zajęły problemy dotyczące odzyskiwania wiarygodności partii, potrzeby bardziej ofensywnego działania PZPR, zwłaszcza w zakładach pracy oraz zdecydowanej walki z przeciwnikiem politycznym. Podkreślano, że działania partii winny być takie, by „nie uronić niczego, co dotyczy człowieka”. Podnoszono również sprawę ostatecznego rozliczenia ekip Gierka i Wałęsy.

Z informacji komitetów terenowych wynika, że podobne problemy podnoszone były na odbytych wczoraj i przedwczoraj naradach i zebraniach partyjnych. Powtarzają się wnioski dotyczące kompleksowego potraktowania i uregulowania spraw dotyczących stosunków między państwem a Kościołem. Widzi się potrzebę zajęcia stanowiska Biura Politycznego lub KC w tym temacie. Dość krytycznie oceniane są komunikaty prasowe z posiedzeń Komisji Wspólnej Przedstawicieli Rządu i Episkopatu, wynika z nich bowiem, że „od miesięcy obie strony zgodnie stwierdzają, że w Polsce potrzebny jest spokój i dialog, ale władze kościelne nie robią nic, by sprowadzić na ziemię księży, a nawet biskupów. Nie potrafią lub nie chcą wyciągnąć konsekwencji w stosunku do tych, którzy nie respektują zaleceń prymasa”. Ponadto dużo miejsca w dyskusjach zajmują sprawy dotyczące wzrostu kosztów utrzymania, wskazuje się na niewłaściwe relacje cen i płac. Na przykład na zabranii partyjnym w PGKiM w Głogowie stwierdzono, że stawka za 1 godzinę pracy w tym zakładzie wynosi

tyle, ile kosztuje 1 kg marchwi. Krytycznie wypowiediano się o przywilejach różnych grup zawodowych (np. górników) stwierdzając, że rząd winien sprawy te zweryfikować, gdyż rodzą duże niezadowolenie społeczne.

W dniu dzisiejszym w godzinach popołudniowych – jak już informowaliśmy – odbywają się kolejne spotkania z załogami 8 zakładów pracy poświęcone omówieniu aktualnej sytuacji społeczno-politycznej w województwie, z uwzględnieniem zajęć 31 sierpnia i 1 września br. Uczestniczą w nich sekretarze KW, wicewojewodowie oraz przedstawiciele kierownictwa Prokuratury Wojewódzkiej, Sądu Wojewódzkiego i Wydziału Zdrowia i Opieki Społecznej UW. Na dzień jutrzejszy zaplanowano dalsze 5 spotkań. Informację o ich przebiegu prześlemy w kolejnych dalekopisach.

W okresie od 31 sierpnia br. do dnia dzisiejszego z terenu działania KMG w Polkowicach złożono 28 legitymacji partyjnych (20 – ZG „Rudna”, 3 – ZG „Polkowice”, 4 – Zakłady Naprawcze Maszyn, 1 – Przedsiębiorstwo Budowy Kopalń Rud Bytom). Z robotnikami, którzy podjęli taką decyzję przeprowadzone zostaną rozmowy.

Dzisiaj na dole w kopalniach ZG „Rudna” i „Polkowice” ujawniono ulotki nawołujące górników do noszenia czarnych koszul do dnia 13 bm. włącznie oraz uczczenia jutro minutą ciszy pamięci pomordowanych. W mieście Polkowice pochlapano białą farbą stały element propagandy (hasło WRON). Zniszczenia usunięto.

W informacji szeptanej rozpowszechnianej w głogowskich zakładach pracy mówi się: „31 sierpnia to było preludium, a dopiero 13, to im pokażemy”.

W Jaworze – gdzie kler ogłosił zbiórkę pieniędzy dla „osób poszkodowanych w stanie wojennym” – daje się zauważyć w ostatnich dniach zmianę w postawach ukaranych za zajścia oraz osób sympatyzujących z nimi („te pieniądze to nam jeszcze zwrócą z nawiązką”).

Sekretarz KW PZPR
Zbigniew Korpaczewski

Muzeum Historyczne w Lubinie

Seria wydawnicza:
Teki Źródłowe Muzeum Historycznego w Lubinie

Tom IV
Obraz stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Wstęp, wybór i opracowanie
Marek Zawadka

Opracowanie graficzne
Jacek Świerad

Skład i łamanie
Ewa Danilewicz

Publikacja w ramach projektu: *40. rocznica stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym 1981–1983*, pod redakcją Marka Zawadki

© Copyright by Muzeum Historyczne w Lubinie
Lubin 2021–2023